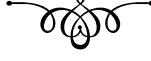

Gita Sundaram Mulam

గీతసుందరమ్ మూలమ్

Document Information

Text title : Gitasundaram

File name : gItasundarammUlam.itx

Category : shiva, kRitI, gItam, aShTaka

Location : doc_shiva

Author : Sadashiva Dikshita

Latest update : October 2, 2022

Send corrections to : sanskrit at cheerful dot c om

This text is prepared by volunteers and is to be used for personal study and research. The file is not to be copied or reposted without permission, for promotion of any website or individuals or for commercial purpose.

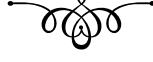
Please help to maintain respect for volunteer spirit.

Please note that proofreading is done using Devanagari version and other language/scripts are generated using **sanscript**.

November 21, 2024

sanskritdocuments.org

గీతసుందరమ్ మూలమ్

॥ శ్రీః ॥

॥ శివాభ్యాం నమః ॥

తజ్ఞాపురచ్చత్రపతిశ్రీతులజామహారాజస్య
ఆస్థానవిద్యచ్ఛిరోమణిభూతస్య
శ్రీచోక్క-నాథదీక్షితస్య శిష్యేణ
సదాశివదీక్షితేన విరచితమ్ గీతసుందరమ్ ।

ప్రథమః సర్గః

Sarga 1

శ్లోకాని
శ్రీమద్-భోసల-వంశ-రత్న-తులజ-శ్లాపాల-చూడామణేః
కల్యాణం కలయతు సంతతమమీ లీలా-విశేషోజ్జ్వలాః ।
కామం హేమ-పయోజినీ-పరిసరే మధ్యే-కదంబ-ద్రుమం
మీనాశ్వా సహ సుందరేశ్వర-విభోర్-అనన్త-నిత్యోత్సవాః ॥ ౧॥

త్యాగేశ-దేశిక-నిదేశ-వశంవదానాం-
ఆజానభక్తి-వశ-నీత-సదాశివానామ్ ।
శ్రీచోక్క-నాథ-మఖినాం నిఖిలేడితానాం-
ఉల్లాసయన్తు మమ వాచం-అపాఙ్గ-లీలాః ॥ ౨॥

భారతీ-సరస-కేలి-మన్దిరం సోమసుందర-కథా-ధురన్ధరమ్ ।
శ్లాఘనీయ-సభావ-బన్ధురం లాలయన్తు మమ గీత-సుందరమ్ ॥ ౩॥

ప్రథమాష్టపదీ ।

Ashtapadi 1

మాలవిరాగేణ గీయతే । ఆదితాలః ।
 మఘవతి పర్యటతి ఇతరైర్-అనుపరతమ్ ।
 సమయసి వృత్త-వధోదిత-దురితమ్ ।
 సోమసున్దర సుర-సార్వభౌమ జయ మధురాధిపతే ॥ ౧॥ (ధ్రువమ్)
 కృపయా పరిహరసి ఐరావత-తాపమ్ ।
 తాపస-రోషారోపిత-శాపమ్ ।
 సోమసున్దర గజముఖ-జనక జయ మధురాధిపతే ॥ ౨॥
 రచయసి నీప-వనే నగరీం-అభిరామామ్ ।
 కమలా-కౌతుక-విహరణ-సీమామ్ ।
 సోమసున్దర విశ్వవిధాయక జయ మధురాధిపతే ॥ ౩॥
 మలయధ్వజ-తనయాం కామయసే దయితామ్ ।
 వికృతోరోజ-నిమజ్జన-ముదితామ్ ।
 సోమసున్దర గిరిజావల్లభ జయ మధురాధిపతే ॥ ౪॥
 సహసావిర్భవసి పాణ్డ్య-కులోద్ధరణే ।
 శ్రీమీనాక్షీ-పాణి-గ్రహణే ।
 సోమసున్దర నవ-మోహనాం జయ మధురాధిపతే ॥ ౫॥
 నియత-పతజ్జాలయే లలితాదృత-భరతమ్ ।
 నృత్యసి శక్కర నవ-రస-భరితమ్ ।
 సోమసున్దర నిత్యానంద జయ మధురాధిపతే ॥ ౬॥
 కుణ్డోదర-జఠరే అమితాశన-ధైర్యమ్ ।
 దిశసి తటాకతయాప్య-అనివార్యమ్ ॥
 సోమసున్దర అద్భుతచరిత జయ మధురాధిపతే ॥ ౭॥
 క్షుధితం పాలయితుం సృజసి నవాన్న-నిధిమ్ ।
 వేగవతిమపి-తత్రానవధిమ్ ।
 సోమసున్దర హాలాన్యేశ జయ మధురాధిపతే ॥ ౮॥
 శ్లోకాని
 ఇన్ద్రాఘం హరతే గజేన్ద్రం-అవతే వన్యాం పురం కుర్వతే
 కన్యాం ప్రార్థయతే సుమీన-నయనా-పాణిగ్రహం తన్వతే ।
 సానందం నటతే పతజ్జాలికృతే కుణ్డోదర-క్షుత్-కృతే

గర్తాన్-నమయాన్-నదీం చ సృజతే శర్వాయ తుభ్యం నమః ॥ ౪ ॥

యోఽసౌ కాఞ్చనమాలయా వల-రిపోర్-అర్ధాసనోల్లాసినం
హాలాన్యే మలయధ్వజం కరుణయా సంయోజ్య సప్తార్ణవీమ్ ।
స్నాతుం యోగ్య-దశాం-అదాదపి తయోః సారూప్య-ముక్తిశ్రియం
దేవః పాణ్డ్య-ధురన్ధరః స దిశతు శ్రేయాంసి భూయాంసి వః ॥ ౫ ॥

ద్వితీయాష్టపదీ

Ashtapadi 2

భైరవీరాగేణ గీయతే । మిశ్రఛాప్ తాలః ।
కృత-సప్త-సాగరాకారణ జగత్-కారణ ।
మకుట-ఘటిత-హిమకరణ జయ జయ పాణ్డ్యపతే ॥ ౧ ॥
సురలోక-నీత-మలయధ్వజ వృషభధ్వజ ।
హరిణా-లఙ్కృత-కర-సరసిజ జయ జయ పాణ్డ్యపతే ॥ ౨ ॥
జనితో-గ్రపాణ్డ్యాఖ్య-నన్దన జగదానన్దన ।
కృత-తటాతకా-మనోరజ్జన జయ జయ పాణ్డ్యపతే ॥ ౩ ॥
వలయాద్వ్య-ఆయుధ-దాన-యోజిత తనయ-భాజిత ।
మధురాపుర-సామ్రాజ్య-రాజిత జయ జయ పాణ్డ్యపతే ॥ ౪ ॥
సుత-శక్తి-తాడిత-వారిధే విధి-సారథే ।
అవ్యాజ-భవ్య-కృపానిధే జయ జయ పాణ్డ్యపతే ॥ ౫ ॥
కనకాద్రి-దారణ-పణ్డిత-సూను-ఖణ్డిత ।
వల-రిపు-మౌలి-విశ్రుత జయ జయ పాణ్డ్యపతే ॥ ౬ ॥
నిగమాస్త-సిద్ధాస్త-బోధన సుకృత-సాధన ।
కృత-నత-జనతానుమోదన జయ జయ పాణ్డ్యపతే ॥ ౭ ॥
నవరత్న-విక్రమ-కారక భవ-తారక ।
హాలాస్యోదితా-నన్ద-కోరక జయ జయ పాణ్డ్యపతే ॥ ౮ ॥

శ్లోకాని

దేవ్యాః పదాబ్జం-ఉపలాద్-అవరోష్య హస్తే
సంవాహయన్-మకుట-చన్ద్ర-సుధాభిషిక్తమ్ ।

క్షన్తవ్య-భావి-సకల-ప్రణయా-పరాధ
 కల్యాణ-సున్దర-విభుః కలయేద్-అభీష్టమ్ ॥ ౬ ॥
 కల్యాణోత్సవ-కౌతుకాద్-ఉపచితైర్-అజైర్-అనజ్ఞాధిక-
 స్మైరైర్-ఏధిత-హేమ-రత్న-రుచిరా-లక్ష్మీ-శృంగార-తామ్ ।
 కాన్తస్య-ఆగమనే విలమృన-వశాత్-కామాస్త్ర-లక్షీకృతాం
 సామ్రాజ్ఞం మలయధ్వజేన్ద్ర-తనయాం ప్రాహ ప్రబుద్ధా సఖీ ॥ ౭ ॥

తృతీయాష్టపదీ

Ashtapadi 3

వసన్తరాగేణ గీయతే । ఆదితాలః ।
 భేలతి కాఞ్చన-నలినీ-తిరే ।
 చన్ద్ర-శిఖామణి-రమరవధూ-మణి-సమరస-వివిధ-విహారే ॥ ౧ ॥ (ధ్రువమ్)
 సరస-కదమ్బ-పరాగ-భరాలస-శీతల-సురభి-సమీరే ।
 అమృత-తరంగ-పరమృరయాఽర్పిత-శీకర-మౌక్తిక-హారే ॥ ౨ ॥
 దిశి దిశి నియమిత-చన్ద్ర-దివాకర-మధుమాధవ-పరివారే ।
 శశిమణి-పరిణత-సోపానాన్తర-చఞ్చల-చారు-చకోరే ॥ ౩ ॥
 మౌక్తిక-హంస-ముఖాదృత-పఙ్కజ-రజసా కృత-పటవాసే ।
 మిలిత-పరస్పర-కుసుమాయుధ-గతిరతి-మన్మథ-కృత-హాసే ॥ ౪ ॥
 మరకత-మేచకపత్ర-నిరన్తర-సజ్గత-కనక-రథాజే ।
 హరిమణి-కిరణచ్ఛ-ఘరిత-నిశాకర-రుచి-ఘుతికాయిత-భృజ్జే ॥ ౫ ॥
 సన్తత-దర-చలద్-అనిల-సమాహృత-సారస-సౌరభ-సారే ।
 చిన్తామణి-గృహ-శిఖరోదఞ్చిత-చన్ద్రక-రుచిర-మయురే ॥ ౬ ॥
 అధర-సుధాధిక-మధుర-మనోహర-దివ్య-ఫలాగమ-రమ్యే ।
 అధికృత-కౌతుక-సుర-నర-పన్నగ-ప్రమదా-పరిచయ-సౌమ్యే ॥ ౭ ॥
 జాతి-విహీన-వసన్త-మహోదయ-సముదిత-మధుప-నినాదే ।
 జాత-కుతూహల-నవయువ-కల్పిత-హాలాస్యవాసి-వినోదే ॥ ౮ ॥

శ్లోకాని

లీలా-లోల-దృగఞ్చలేషు సరసాలాపేషు కేలీవలద్-
 రత్నాల-లఙ్కృత-కుంజల-ద్యుతిషు చ స్మేరాధర-స్ఫూర్తిషు ।

భావైర్-అప్పరసో ముని-ప్రణయినీః సమ్మోహయన్-మోదతే
స్వామీ సోమకలా-వతంస-సుషుమా-కాంతో వసంతోదయే || ౮||

అద్యోదఞ్చిత-పఞ్చబాణ-విశిఖ-ప్రఖ్యాత-పాన్థ-వ్యథా-
సన్నద్ధ-ప్రతిబుద్ధ-షట్పద-శుకీ-పారావత-ప్రస్తుతాః |
శ్రీఖణ్డావల-శీతలానిల-చలన్-మాకన్ద-శాఖాశిఖా-
మన్దాన్తోలిత-నీడ-నిర్భర-కుహూ-కణ్ఠస్వరా వాసరాః || ౯||

ఏతే వేగవతి-తరఙ్గ-తరల-ప్రత్యగ్-పాథోరుహ-
నీతైః శీతల-సౌరభైర్-విరహిణో భిన్నస్తి మన్దానిలాః |
ఏషా వజ్రుల-మజ్జారీ చ శిరసా యద్విక్రమం శ్లాఘతే
సోఽయం సూన-శరాసనో విజయతే రన్తా వసన్తశ్రియామ్ || ౧౦||

చూతాఙ్కుర-ప్రథమ-చర్వణ-గర్వితానాం
కోలాహలైర్-ముఖరితా వనకోకిలానామ్ |
ఉద్దీపనేన మదనస్య తటాతకయాం
వాసన్తికాః సరస-సౌరభం-ఆరభన్తే || ౧౧||

సురాఙ్గానా-కల్పిత-కౌతుకోత్సవ-
ప్రపఞ్చితానఙ్గ-కలా-కుతూహలమ్ |
ఉదాహరన్తి ఘనసార-సున్దరం
సఖీ పునః ప్రాహ తటాతకామితి || ౧౨||

చతుర్థాష్టపదీ

Ashtapadi 4

కుమ్భకామ్బోధిరాగః | ఆదితాలః |
ధరతి నవం వరవేషం చిరయతి తేన కదమ్భవనే
సఖి తవ ఉజ్జ్వల-భూషమ్ | (ధ్రువమ్ ||

చమ్పక-సున్దర-దివ్య-శుభాకృతి-కనకామ్బర-శశిధారీ |
మదన-మహోత్సవ-సమ్భవ-సమ్భృత-వరయువతీ-మదహారీ || ౧||

సరస-హరిద్రా-లేప-మిషేణ సుధాంశుధరస్య శుభాఙ్గమ్ |
ఏమృతశీ కాపి స్పర్శ-సుఖాలస-లీలా-మాద్యద్-అపాఙ్గమ్ || ౨||

లోక-విలోకన-దోష-నివారక-మృగమద-బిన్దం-ఉదారమ్ |

ఏకకపోలే రచయతి కాచన నఖలేఖన-సుకుమారమ్ || 3||

కామపి శుభికా-లక్ష్మిరణోద్భృత-బాహులతా-లలితాగ్గీమ్ |
స్మర-సమయోచితం-అనునయతి శ్రిత-కోకిల-కలరవ-భగ్గీమ్ || ౪||

అప్సరసాం-ఉపగానరసైర్-అనురజ్జీత-మంగళ-గీతామ్ |
నయన-విలాసైర్-ఏలాకుజ్జం గమయతి సుమశర-భీతామ్ || ౫||

కామపి కామకలా-పరిశీలిత-రతిసుఖ-రచనా-లోలామ్ |
లజ్జయతి ప్రియ-సరస-చమత్కృతి-సత్కృత-నవనవ-లీలామ్ || ౬||

కాచిద్-అలక్ష్మక-రేఖాచిత్రం పదకమలే రచయన్తి |
సూచిత-రాగ-నవోదయ-రీతిం స్వయం-అనుసరతి నమన్తి || ౭||

కామపి గురుకుచ-కుమ్భ-విజృమ్భణ-ముదిత-మదాలస-భావామ్ |
సుఖయతి హాలాస్యోపవనే కృత-కుసుమ-ధనుర్ధర-సేవామ్ || ౮||

ఇతి శ్రీమత్-పరమశివాతివాదిమూర్ధన్యస్య సదాశివ-దీక్షితస్య కృతిషు
చతుఃషష్ఠి-లీలాసంగ్రహే గీతసుందరే ప్రథమః సర్గః ||

ద్వితీయః సర్గః

Sarga 2

శ్లోకాని
అమర-వనితా-లాస్యే దాస్యే మహేంద్రకృతే ముదా
విహరతి శివే వన్యావన్యాం-అమోఘ-విలాసిని |
ప్రణయ-విధుతా మానాధీనా విధాయ రహః సఖీం
స్మర-శర-పరిశ్రాంతా కాంతా తదాహ తటాతకా || ౧||

అపి రజత-గిరీశం ప్రాప్య జేతుం కరాభ్యాం
విగలిత-శర-చాపా తేన కామానురూపా |
మధుర-చతుర-ముగ్ధైః కైరపి ప్రేమసారైః
సఖి సరస-విలాసైర్-అఞ్చితా వఞ్చితాస్మి || ౨||

పంచమాష్టపదీ

Ashtapadi 5

మాం-అనుభవితుం ధృత-సుమచాపం

వసతీవాగ్రే శివ-శుభ-రూపమ్ || ధ్రువమ్ ||

తరలిత-మౌలి-కలాధర-కోరక-కలిత-సుధారస-సేకమ్ |

మదన-మదాలస-లోచన-సూచిత-రతి-కౌశల-పరిపాకమ్ || ౧ ||

దరహసిత-స్ఫురితాధర-దర్శిత-వీటీ-సోరభసారమ్ |

పీత-పరాగ-విధూసర-కేసర-భాసుర-కురవ-కహారమ్ || ౨ ||

కాంచన-రేఖా-త్రయ-పరిశోభిత-తిలకిత-రత్న-కలాపమ్ |

గురుకుచ-మృగమద-మకరీ-ముద్రిత-కుక్కుమసార-విలేపమ్ || ౩ ||

విద్రుమ-కోమల-రక్తజ్వలి-ముఖ-నర్మిత-రత్న-కురజ్జమ్ |

కర్ణోత్తంసిత-కువలయ-వాసిత-లీలాపాజ్ఞ-తరజ్జమ్ || ౪ ||

కర-ధృత-పావక-కలిత-ప్రత్యయ-నియతాచచ్ఛల-భావమ్ |

ప్రతికల-డమరుక-వాదన-సాధిత-కామకలా-రస-భావమ్ || ౫ ||

మజ్జల-శిఙ్గిత-మఙ్గిరోజ్జ్వల-కిఞ్చిద్-ఉదఞ్చిత-పాదమ్ |

పదగతి-విస్తృత-తాల-ఝలజ్జల-విహితాన్ధక-తనుభేదమ్ || ౬ ||

మన్దాన్దోలిత-కుణ్డల-విలసిత-వితత-ఫణామణి-భాసమ్ |

ఆమ్రేడిత-భరతాగమ-ఫణితి-ప్రకటిత-మణిత-విలాసమ్ || ౭ ||

కుసుమ-శరాహవ-కుహనా-పణ్ణిత-తాణ్డవ-మోహన-వేషమ్ |

వేగవతీజల-సీకర-శీతల-నవహాలాస్య-నివేశమ్ || ౮ ||

శ్లోకాని

భువనవిజయ-రక్షా-చూర్ణ-కీర్ణాని భూయః

పథిక-వదన-శీతాంశూ-పరాగైః పరాగైః |

మధురస-విషధారాం-ఉద్వమన్ని ప్రయుజ్ఞే

కిసలయ-భుజగా-స్రాణ్యస్తరజ్ఞాన్య-అనఙ్గః || ౩ ||

కుసుమ-విలసన్-మల్లీ-వల్లీ-నికుజ్జ-ససమ్భ్రమ-

భ్రమర-యువతి-శ్రేణీ-వేణీయుతే మణిమణ్డపే |

తరుణిమ-లనధర్వే శర్వే విహారిణి మాం వినా

విషమ-విశిఖాధీనం దీనం మనో న వినోద్యతే || ౪ ||

షష్ఠాష్టపదీ

Ashtapadi 6

కామోబ్బజీ-రాగేణ గీయతే | మిశ్రభావ తాలః |

ఘటయ మయా సహ సఖి శశిభూషమ్ |

నవన-భావ-విశేష-మనోహరయా ధృత-మన్మథ-వేషమ్ || ధ్రువమ్ ||

పరిణయ-మణ్డపం-ఉపగతయా దరవలిత-దృశా మదయంతమ్ |

రుచిరాజులి-ధృత-కరతలయా నఖశిరసా మృదు విలిఖంతమ్ || ౧ ||

అవిరల-వరిత-మౌక్తికయా దరహసితోల్లసద్-అనుమోదమ్ |

మణిరణితోజ్జ్వల-నూపురయా దృషద్-ఆరోపిత-మృదు-పాదమ్ || ౨ ||

పరిచయ-సజ్గత-తను-లతయా శ్రితగురుకుచ-లికుచాభోగమ్ |

సరస-కరగ్రహ-పులకితయా స్మర-చకితోదయద్-అనురాగమ్ || ౩ ||

కేలిగృహం నిశి భాజితయా రతిసుఖ-రచనే రసయంతమ్ |

కరయుగ-పిహిత-పయోధరయా మణికాశ్చోం విశ్లేథయంతమ్ || ౪ ||

నయన-నివారిత-సాహసయా నఖ-వికసి-సుకలాజాలమ్ |

అమిత-మదన-మద-పరవశయా దృఢ-పరిరమ్భణ-బహులీలమ్ || ౫ ||

సురత-సుఖాలస-లోచనయా కృత-మధురాధర-రసపానమ్ |

ఖిన్న-కపోల-కుచస్థలయా నవ-నిధువన-కుతుక-విధానమ్ || ౬ ||

విలులిత-కుంతల-కుణ్డలయా కర-లాలిత-కుచ-కలశాంతమ్ |

విలసిత-వీరయిత-కలయా దర-ముకులిత-సరస-దృగంతమ్ || ౭ ||

ఉపరత-కలరవ-కూజితయా చిర-పరిచిత-హృదయం-ఉదారమ్ |

శ్రమజల-బిన్దు-పరిష్కృతయా స్మృత-హాలాస్య-వన-విహారమ్ || ౮ ||

శ్లోకాని

ఆయాన్త్యా కనకాబ్జినీ పథి మయా సాకూతం-ఆలోకితే

దేవే నిరర్జర-కామినీ-పరిషది ప్రత్యగ్-లీలా-రసమ్ |

సద్యః సిద్ధద్యద్-ఉరఃస్థలం సచకిత-వ్యాపరితార్థేక్షణం

సవ్యాజ-స్మయమాన-వక్త్ర-కమలం వైలక్ష్యం-ఆలక్ష్యతే || ౫ ||

ఉద్యద్-వేగవతీతరంగ-నికర-వ్యక్తానుపూర్వాస్య స్పృశన్-
 రోమాఞ్చం జనయన్-కదమ్బ-ముకుతోల్లాసోపలమ్భ-క్రమాత్ ।
 భృగ్గీ-కోక-కపోత-కోకిల-రవైర్-ఆశాస్తరం పూరయన్-
 బన్ధుర్-గన్ధవహస్తనన్ధయ ఇహ ప్రత్యజగం-ఆలిజితి ॥ ౬ ॥

ప్రాస్త-భ్రాస్త-దృగస్త-లీల-ముదిత-ఘ్రూ-వల్లరీ-చాపలం
 చిన్తా-నిశ్చల-కర్ణపూరం-అసమ-ప్రశ్నోత్తర-ప్రక్రియమ్ ।
 ఆకల్యానతి-కౌతుకం సురవధూ-బిబ్బోక-జాత-స్పృహం
 భావైః కైరపి శక్కురః ప్రతిలతాగేహం పరిక్రామతి ॥ ౭ ॥

స్మరోపదేశ-స్మృత-భావ-బన్ధాం
 తటాతకాం వేగవతీ-తటేషు ।
 అన్విష్య రథ్యాసు లతా-గృహేషు
 రసాలమూలం గిరిశః సిషేవే ॥ ౮ ॥

సప్తమాష్టపదీ

Ashtapadi 7

భూపాల-రాగేణ గీయతే । మిశ్రఘాప్ తాలః ।
 శివ శివ వసన్త-సమయే సాధునా విరహేణ । (ధ్రువమ్ ॥

తాం-అవాప్య వినోదయామి కదా మనో మదనేన ।
 తాపకారితయాభియాతిరివాద్య యో మమ తేన ॥ ౧ ॥

తాం-అభిన్న-తనుం బిభేష్మ్య-అధునా హృది ప్రణిధాతుమ్ ।
 జన్మభూమి-గతాం స్మరో బహు బాధయేన్-మదహేతుమ్ ॥ ౨ ॥

భావచిత్ర-విలేఖనే కలయే కథం కర-పల్లవమ్ ।
 తత్కలా అపి మానినీవ న సాగసో విషయా ద్రువమ్ ॥ ౩ ॥

తాం వియోగ-కృశాం విధాయ వృథా యదాచరితం మయా ।
 తత్ఫలాని వివృణ్వతే కిము కోకిలా మదసూయయా ॥ ౪ ॥

కోప-రక్త-దృశేవ కోక-నదేన వేగవతీ-క్షతే ।
 కీర్ణ-శికరం-ఉద్యతోర్మికరేణ కుప్యతి మత్కృతే ॥ ౫ ॥

కిం కరోమి కథం వదామి భజామి కం మదనాదృతే ।
 జీవితా-వధిర్-ఆనతిర్-ముహుర్-అజ్జజాయ ధనుష్కృతే ॥ ౬ ॥

హస్త కృన్తతి చిన్తయా తను-ఆత్మభూరివ మానసమ్ ।
తా-ఉపేత్య కృత-వ్యథా-అభినేతు-ఏన-అనాగసమ్ ॥ ౭॥

తా-అహం ప్రతిపద్య సత్వరం-ఆత్మ-రమ్య-విలాసినీమ్ ।
రజ్జుయామి కదా రతౌ హాలాస్య-సౌధ-నివాసినీమ్ ॥ ౮॥

శ్లోకాని
తవవిమతం-అపాస్తం వహ్నినేత్రం నిటాలే
సపది దహతి చేన్-మాం మన్మథ త్వచ్-ఛరాగ్నిః ।
అపహృత-నిజరేఖే వంశరత్నా-పరాధిన్-
అహహ హిమ-మయూఖో దుఃసహం కిం న కుర్యాత్ ॥ ౯॥

పురా సారజ్ఞాఞ్య వివిధ-రస-భావైర్-ఉపచితో
వియోగ-ఏర్ష్యా-క్రోధాత్-సపది మదనో మాం వ్యథయతు ।
కఠోర-శ్రీర్-అన్తర్-దహన-తుహినాసార-తరలా
దశాయాం-అన్యాయం మే బత ముకుట-భూషాపి విమతా ॥ ౧౦॥

బాణైస్తే మధు-సంస్కృతైర్-అవిరహీ వధ్యః కథం స్యాద్-అతః
స్వాస్తం ప్రాప్య మనాగ్-అనార్య చలయన్-ధత్సే దశాం-ఈదృశీమ్ ।
శ్రీచేతోభవ భావయ త్రిజగతాం సమ్మోహకం త్వాం వినా
దేహార్థ-ప్రతిపన్న-మూర్తిమపి తాం కో వా వియోక్తా మయా ॥ ౧౧॥

దృశ్యం సర్వమపి ప్రియే తవ వపుః శ్రావ్యం వచన్-తావకం
స్పృశ్యం త్వత్కుచ-కుమ్భ-యుగ్మమపి చ పూతవ్యం-ఆస్యం తవ ।
ఆస్వాద్యం చ తవాధరా-మృతమపి ధ్యేయం త్వద్-అతిజ్ఞనం
సర్వం త్వన్-మయమేవ కో ను విరహః కా వా నియోగ-వ్యథా ॥ ౧౨॥

అమ్బోరుహం వదనం-ఉత్పలం-ఈషణం చ
చూత-ప్రవాలం-అధరం లికుచాపురోజౌ ।
చామ్యేయదామ వపుర్-ఆదధతి వనశ్రీర్-
ఏషా తనోతి కుతుకాని తటాతకేవ ॥ ౧౩॥

ఆమోదైర్-మధుమేదురైర్-అలికులైర్-ఆరబ్ధ-చారు-స్వనైః
సోత్కణ్ఠైః కలకణ్ఠ-కణ్ఠ-రణితైః శీతైశ్చ వాతాఙ్కురైః ।
నీతో హస్త వనాద్-వనాన్తరం-అసౌ దృష్ట్వా చ తత్రోత్తరం

హాలాస్యం నవరత్న-సౌధం-అగమద్-బాలేన్ద్ర-మాడామణిః ॥ ౧౩ ॥

మధురా-నగరోపాస్త-రత్న-సౌధ-విహారిణమ్ ।

జగాద మీననయనా-సఖీ కర్పూర-సుందరమ్ ॥ ౧౪ ॥

అష్టమాష్టపదీ

Ashtapadi 8

రాజసుతా రతిరూపా శివ

చన్దన-మలయ-సమీర-సుధాకర-విరచిత-శతగుణ-తాపా । (ధ్రువమ్ ॥

పశ్యతి న కిమపి దృశ్యం-ఉదాస్తే విశతి విషాదం-అవార్యమ్ ।

శక్కుర తావక-విరహ-విచారే చఞ్చతి ముఞ్చతి ధైర్యమ్ ॥ ౧ ॥

కనక-సరోజ-రజోభర-ధూసరమపి తనయాకృత-హంసమ్ ।

భసిత-తిరోహిత-పావకమివ సంస్పృశ్య ఊపతి నతాంసమ్ ॥ ౨ ॥

ఫాల-విలోచన ఫణిపతి-కంకణ ఖణ్డిత-చన్ద్ర-లలామ ।

అనల-శరీర కిరాత-వరేతి చ జపతి సదా తవ నామ ॥ ౩ ॥

నవఘనసారై రుచిర-శరీరం రచయతి మృగమద-కణ్ఠమ్ ।

నిజ-శశికలయా కలిత-వతంసం శ్లేష్యతి లసద్-ఉపకణ్ఠమ్ ॥ ౪ ॥

ధ్యాయతి కిఞ్చన విలిఖతి కిఞ్చన కుప్యతి జనం-ఉపయాన్తమ్ ।

తుప్యతి విజనే క్షణమపి శుప్యతి స్మృతం-అనపేక్ష్య భవన్తమ్ ॥ ౫ ॥

క్షణమివ మరకత-గృహం-అధిశేతే క్షణమివ నలిసి-పత్రమ్ ।

క్షణమపి కదలీవేదీభాగం పారద-తరల-చరిత్రమ్ ॥ ౬ ॥

కామ-శరానల-కవచితమపి నిజ-జీవ-కుసుమ-మృదు-బన్ధమ్ ।

ధ్యానరసేన ముహుః పరిరక్షతి శక్కుర భవద్-అనుబన్ధమ్ ॥ ౭ ॥

అలస-విలోచనం-అఙ్కురిత-స్మితం-అనితర-పరిచిత-దాస్యమ్ ।

అమిత-కుతూహలమిహ వాఙ్మతి తవ హాలాన్యేశ రహస్యమ్ ॥ ౮ ॥

ఇతి శ్రీమత్-పరమశివాదివాదిమూర్ధన్యస్య సదాశివ-దీక్షితస్య కృతిషు

చతుఃషష్ఠి-లీలాసంగ్రహే గీతసుందరే ద్వితీయః సర్గః ॥

తృతీయః సర్గః

Sarga 3

శ్లోకాని

దృష్టిం వస్తుషు న ప్రచోదయతి సా దృష్టాని నాపేక్షతే
సాపేక్షాణి న చాదదాతి న తథా ధత్తే గృహీతాన్యపి ।
సుప్తేవ ప్రతిబోధితేవ విమతేవాప్తేవ భీతేవ చ
ప్రత్యృన్న-బలేవ తే విరహిణీ ప్రత్యాశయా ప్రాణితి ॥ ౧॥
చిత్రే త్వాం చిర-నిర్మితం పునరపి ద్రష్టుం న శక్నోతి సా
కన్దర్ప-ఆకృతి-శక్కుయా శశిభయాన్-నాదర్శం-ఆలోకతే ।
కిం వక్ష్యే విరహే తవ ప్రమథితా నిర్వేగ-శక్కా-శతైర్-
అజ్ఞానామపి సౌరభైర్-అపకృతిం జానాతి మీనేక్షణా ॥ ౨॥

నవమాష్టపదీ

Ashtapadi 9

దేశాక్షిరాగేణ గీయతే । మిశ్రభావ తాలః ।
అమ్బికా జగదమ్బికా
జగతాం-అధినాయికా ॥ ధ్రువమ్ ॥
శరద్-అమృత-కిరణ-శుభ్రం-ఉదారమ్ ।
విరహోచితమివ వహతి శరీరమ్ ॥ ౧॥
శిరసి కరోతి సుధాకర-కలికామ్ ।
సుమశర-చీటీమివ భయ-జనికామ్ ॥ ౨॥
రవికిరణారుణమపి చ కపర్దమ్ ।
వ్రతమివ విదధాత్యలకవిమర్దమ్ ॥ ౩॥
కర-వివలిత-చన్ద్రకలా-ఘటికా ।
జపతి కిమపి తవ సుఖసజ్జతటికా ॥ ౪॥
కరధృత-పుస్తకం-ఏతి సమోదమ్ ।
సరస-కవితయా కమపి వినోదమ్ ॥ ౫॥
హిమకిరణోపల-తనురివ శశినా ।

భవతా కిరతు సుధా-రస-మధునా || ౬ ||

అలమిహ మన్మథ-విక్రమ-విధినా ।
పరం-ఉపయాహి పురేతి సువచనా || ౭ ||

మనసి వచస్యపి వపుషి వసన్తమ్ ।
ప్రథయతి హాలాస్యేశ భవన్తమ్ || ౮ ||

శ్లోకాని
విమోహితాం విస్మృత-బాల-లీలాం
వియోగ-దీనాం-అమృతాంశు-మాలే ।
సజ్జీవయ త్వం సరసాంజ్ఞ-సజ్జాద్-
అసజ్జదేవే శపథోఽన్యథా తే || ౩ ||

వ్యాప్తా శీతకర-త్విషేవ తరలా తస్యాస్-తనుః పాణ్డరా
సజ్జాన్తం స్మర-కార్ముకైరివ ముఖం కర్ణాన్త-ముగ్ధేక్షణమ్ ।
హృత్వా ధైర్యం-ఉపాగతో బహిరివ శ్వాసానితో వేగతత్-
చైతన్యం త్వయి గూహితం విషధరే నాద్యాపహర్తుం క్షమః || ౪ ||

అపి వపుషి సమర్పితార్థభాగా
తవ పురభాగ-నిగూహనోత్సుకా యా ।
పరుష-విరహిణీ కథం ను సైవ
జ్వలద-సమేషు-శరానలం సహేత || ౫ ||

ఇహ మణి-సదనే వసామి తస్యా
ఝటితి సమానయనే సఖి త్వరేథాః ।
ఇతి శివ-వచసా క్షణాద్-ఉపేతా
తరల-దృశం పునరాహ తాం వయస్యా || ౬ ||

దశమాష్టపదీ

Ashtapadi 10

ఆనన్దభైరవీ రాగేణ గీయతే । ఆదితాలః ।
గిరిజాతే పుర-వైరీ
మజ్జతి విపుల-విషాదే । ధ్రువమ్ ||
గరమివ నవఘనసారం గణయతి చకితేన ।

రవిమివ రజనీకరం ప్రణమతి బహు వినయేన ॥ ౧॥
 రిపుమివ నిజ-హిత-లోకం కలయతి కరుణేన ।
 గిరిమివ మృగశావకం విచరతి చిర-చలితేన ॥ ౨॥
 వనమివ మణి-గృహ-జాతం ప్రథయతి శ్వసితేషు ।
 మణిమివ కర-చాలితం విచరతి త్వాం విపినేషు ॥ ౩॥
 శుచిమివ కిసలయ-జాలం శమయతి సలిలేన ।
 శతమివ మలయానిలం ప్రశపతి సహ శపథేన ॥ ౪॥
 అధివపుర్-ఉదయతి తాపే త్యజతి చన్ద్ర-లలామ ।
 నినదతి వన-మధుపే శ్లథయతి ధృత-సుమదామ ॥ ౫॥
 విలసతి ధురి హోలాన్యే నయనసుఖం-ఉపైతి ।
 స్ఫురతి విరహ-రహస్యే సీదతి రుజం-ఉపయాతి ॥ ౬॥
 శ్లోకాని
 దత్తా జీవ-కలా రతి-ప్రణయినే యత్ర త్వయా ముగ్ధయా
 తస్మిన్-నీప-పరాగ-పాటలతరే మాణిక్య-సింహాసనే ।
 పశ్యన్-ఉత్సుకం-అన్తరాన్తరచలన్-నేత్రాఞ్చలైన్-త్వామివ
 స్వామీ తావక-యావకారుణ-దరన్మేరాధరం ధ్యాయతి ॥ ౭॥

ఏకాదశాష్టపదీ

Ashtapadi 11

కేదారగౌలరాగేణ గీయతే । ఆదితాలః ।
 నీప-వనాన్తే మధురోపాన్తే నివసతి రాజ-కిరీటీ ।
 చతురే తాదృశ-నవరస-రసికం సుఖయతి నాన్యవధూటీ ॥ ధ్రువమ్ ॥
 తరుణ-శశాంజ్కం మృగమద-పఙ్కం
 తవ శివకృతం-అపహరమ్ ।
 సఖి పరిశీలయ సపది విలోకయ
 ఘముఘమితం ఘనసారమ్ ॥ ౧॥
 చఞ్చద్-అపాఙ్గం చతుర-కురఙ్గం నటయతి కర-కమలేన ।
 స్మరతి తవాలస-వలిత-ససాధ్వస-నయన-విలాసమనేన ॥ ౨॥

నయతి సమీరం కువలయ-హారం పరిణత-ముకుల-కలాపమ్ ।
 నవహిమ-సలిలం మలయజం-అతులం ఘటయతి శయన-సమీపమ్ ॥ 3॥
 మదన-కలమృం తవ చ విలమృం న హి సహతే పురవైరీ ।
 తవ శిఖి-చన్ద్రక-రుచిర-నవాంశుక-పరిమల-విసరవిహారీ ॥ ౪॥
 చలతి వతంసే శ్రయతి చ హంసే మృదుగతిం-అనుసర ధీరమ్ ।
 శ్రుతిసుఖ-రచనం కరశుక-వచనం లాలయ పథి సుకుమారమ్ ॥ ౫॥
 దలతి నిచోలే గలతి దుకూలే దృఢ-పరిరమృణ-శీలమ్ ।
 రమయ విశజ్ఞం రచిత-నఖాజ్ఞం శివం-అధరామృత-లోలమ్ ॥ ౬॥
 సమ-రతి-సరసం శివం-అతిరభసం సుఖ-శయితం కుచభారే ।
 కృతమణి-రణితం విలసిత-మణితం రజ్జాయ నవసుఖసారే ॥ ౭॥
 మదన-నిదానం మద-కల-గానం రహసి నివేదయ లాస్యే ।
 సఖి మణి-సదనే సరసిజ-వదనే భజ తం నవహాలాస్యే ॥ ౮॥

శ్లోకాని

కేసల-చలితం కీరాలాపం పురో న సమీహతే
 లలిత-వలిత-గ్రీవం సాస్త్రం దిశో ముహుర్-ఈక్షతే ।
 కలయతి కరే వక్త్రామృజం తవాగమ-సమ్ముఖం
 గ్లపయతి వనం గాఢ-శ్వాసైః శివే రమణన్-తవ ॥ ౯॥
 అస్తం చణ్డ-కరస్య వీక్ష్య విముఖో దేవః ప్రతీక్ష్యాన్తరే
 కాన్త్యా తేషు నరావృతం జగదితి ప్రీణాతి సన్ధ్యారుణే ।
 ధ్వాన్తం గాఢమితి ప్రముగ్ధ-కరణో భూయఃకలాం-ఐన్ద్రపిం
 సమ్భావ్య ప్రణయార్పితాం తవ తను-జ్యోత్సాన్నిమపి శ్లాఘతే ॥ ౧౦॥
 సఞ్చారన్-తిమిరస్య ముగ్ధ-తరుణీం-ఆరాహవ-ప్రక్రియా-
 సార-ఖ్యాపక-సూత్రధార ఇవ హి వ్యగ్రాభిసార-క్రమః ।
 సత్యస్మిన్-దృశి బద్ధ-పుష్ప-ధనుషో యూనోర్-అపారం రహః-
 సంలాఘైః సహ సమ్భిఘైః సహ రతారమైః సహాశ్రిజ్ఞైః ॥ ౧౧॥
 ఇదమిహ తటం హేమాబ్జిన్యాన్-తతో నవచమ్పకః
 కురవక-తరుం వామే కృత్వా రసాలం-ఉపాశ్రితః ।
 తదను నికటే ద్రష్టుం శక్యాం-ఉపేత్య స సమ్భిమాత్-
 సుదతి భవతీం గాఢాశ్లేఘైర్-నయేన్-మణివేదికామ్ ॥ ౧౨॥

అయ తాం గురు-కుచ-తాన్తాం
గమన-శ్రాన్తాం నితమృ-భారేణ ।
దృష్ట్వా నికుజ్జ-శయితాం
తచ్ఛరీతం ప్రాహ శక్కురాయ సఖీ ॥ ౧౨॥

ద్వాదశాష్టపదీ

Ashtapadi 12

దేవ విభో మహాదేవ విభో
త్వయి చిరసక్తా పాణ్డ్యసుతా ॥ ధ్రువమ్ ॥
కథమపి కతిపయ-పదం-అనుచలితా ।
గురుకుచ-జఘన-భరేణ వివలితా ॥ ౧॥
శ్వసితి న సౌరభ-మిలద్-అలి-భీతా ।
న చలతి మలయ-సమీర-విధూతా ॥ ౨॥
గణయతి కిమపి మనోరథ-జాలమ్ ।
హసతి వినిన్దతి విభవం-అవేలమ్ ॥ ౩॥
ముహురపి కలయతి మణ్డనం-అమితమ్ ।
దిశి దిశి కిరతి దృశం సహ-చకితమ్ ॥ ౪॥
తిమిరాగతమివ తత్రభవన్తమ్ ।
గాయతి సూచిత-వాస-గృహాన్తమ్ ॥ ౫॥
భవద్-అభిసార-విలోకన-కుతుకమ్ ।
సఫలయతరలిత-చన్దిర-కలికమ్ ॥ ౬॥
అపచిత-మృదుల-రసాల-కిసాలా ।
రచయతి శయనం రతిసుఖ-లోలా ॥ ౭॥
జీవతి సా తవ పురాకృత-కలయా ।
హాలాన్యే భవద్-అర్పితా-ధర-సుధయా ॥ ౮॥
ఇతి శ్రీమత్-పరమశివాదివాదిమూర్ధన్యస్య సదాశివ-దీక్షితస్య కృతిషు
చతుఃషష్ఠి-లీలాసంగ్రహే గీతసున్దరే తృతీయః సర్గః ॥

చతుర్థః సర్గః

Sarga 4

శ్లోకాని

అచిరం-అభిసర త్వం ప్రీణయ ప్రాణ-కాంతాం
త్వదధర-మధు-లోలా కాతరా సా వియోగే ।
చలితుం-అనవకాశా ముద్రితా మోహకోశే
గణిత-రజని-శేషా భృజ్-యోషేవ భిన్నా ॥ ౧॥

అపి చిరయసి చేత్త్వం భావజం వా రుజం వా
పరిహర పరమేశ ప్రాణితుం ప్రేయసీ తే ।
పరిచయ-సరసానాం సా సఖీనాం వియోగేఽప్య-
అనుకలయతి తాపం కిం పునః ప్రాణ-బంధోః ॥ ౨॥

అద్వైవ హస్త కుసుమాయుధ-జైత్ర-యాత్రా
విస్తారితా పట-కుటీ మకరాజ్కీతేవ ।
ఆలోక-భీత-సకలారి-కలా దశాభిర్-
అబద్ధ-రశ్మిర్-ఉదితా హరిణాఙ్క-మూర్తిః ॥ ౩॥

తపతి తనుం హిమమానౌ
విరహ-కృశానౌ చ దహతి బహుభీతా ।
అవిరలిత-బాష్ప-పూరం
శోకం-అధీరం వితేనే సా ॥ ౪॥

త్రయోదశాష్టపదీ

Ashtapadi 13

ఆహారిరాగేణ గీయతే । ఝమ్పాతాలః ।
కిం కరోమి కథం సహే
విఫలిత-కరోర-జీవితాహమ్ ॥ ధ్రువమ్ ॥
అతి-పరుష-కామశరం-అనుసరతి హిమకరే ।
రతి-కుతుకం-అపరాసు నయతి శితి-కన్ధరే ॥ ౧॥
అపి తమసి మమ వసతిరివ వివిన-కౌముదీ ।
గిరిశ-మతిరివ బహుల-కుసుమ-వన-షట్పదీ ॥ ౨॥

అనుశోచ్య బహు భేదయతి చక్రవాక్తి ।

నీలకణ్ణతయేవ నటతి కేకీ ॥ ౩॥

తనుమివ హి శోషయతి భూషణ-కదమ్బమ్ ।

కలయతి చ పరవశే గిరిశే విడమ్బమ్ ॥ ౪॥

సురలోక-వనితాభిర్-అపి యద్-అనుయాతమ్ ।

భావి శల్యం తదిహ మమ హృది నిఖాతమ్ ॥ ౫॥

అతివిరహి-వపుర్-ఇదం కిమితి ధృత-చేతనమ్ ।

అనుభవిష్యతి కిం ను విముఖ వృష-కేతనమ్ ॥ ౬॥

అనుచలిత-చన్ద్రకలం-అనువలిత-కన్దరమ్ ।

స్ఫురతి మమ మానసం స్ఫురిత-మధురాధరమ్ ॥ ౭॥

మదన-శశి-మలయ-గిరి-పవన-వైరస్యమ్ ।

జిత్వా కదా యామి నవ్య-హాలాస్యమ్ ॥ ౮॥

శ్లోకాని

దేవః పుష్పవనే విలాస-రసికః కిం హేమనాథారతః

కిం వా సార-తరేణ భద్ర-వనితా-గానేన సమ్మోహితః ।

యద్వా వైశ్యసూతా-కర-గ్రహ-సుఖాన్నేష్టే నివృత్తైః కుతః

సారజ్ఞః ప్రణయీ యువా సమరసోఽప్యద్యాపి నైవాగతః ॥ ౫॥

అథానునేతుం శశిఖణ్డ-చూడం

చిరాద్-అలబ్ధా-వసరాం-ఉపేతమ్ ।

సఖీం విలోక్య ప్రియం-అన్యకాంతా-

వశీకృతం దుష్టం-ఇవాహ గౌరీ ॥ ౬॥

చతుర్దశాష్టపదీ

Ashtapadi 14

కాపి నవలలితా వశయతి శివం-అజ్ఞజ-పాలితా ॥ ధ్రువమ్ ॥

మదన-మదోదీత-వదన-వికాసా ।

రతిసుఖ-లాలస-నయన-విలాసా ॥ ౧॥

దరహసిత-స్ఫురితాధర-బిమ్బా ।

తరుణిమ-మద-మత్త-వితత-నితమ్బా || ౨||

సరభ-సపరిరమ్భ-గుమ్మిత-పులకా ।

చిర-పరిశీలిత-నఖ-దంత-కలికా || ౩||

సకుతుక-సమరస-కేలి-కలాపా ।

కుచ-కుమ్భ-కౌసుమ్భ-కలిత-విలేపా || ౪||

నవ-మదనాహవ-సమ్మృత-లీలా ।

మణి-కుణ్డల-బిమ్బ-చుమ్మి-కపోలా || ౫||

షే ఏన్జోయ్న్ ఏవేర్-నేవ్ పస్సిఓనతే సోర్నైన్ దురిన్ వైవ్ థే ఏఅర్-రిన్స్ కిన్స్ హేర్ చీక్స్।
(౫||

కాఞ్చీ-మణి-రణితోచిత-మణితా ।

స్మర-సమరోద్ధత-నటన-వివలితా || ౬||

చల-దలకాహత-కర్ణ-శిరీషా ।

దర-మిలితేక్షణ-దర్శిత-తోషా || ౭||

ప్రాణప్రియాసీతి కథిత-మనోజ్ఞా ।

హాలాస్య-పుర-వాస-రచిత-ప్రతిజ్ఞా || ౮||

శ్లోకాని

కాన్తః కన్ధక-ఖేలద్-అజ్ఞీ-కమల-వ్యత్యస్త-నృత్య-క్రమై-

రాగః స్వీయం-అపాకరిష్టురపి హా తిష్ఠేత మహ్యం కదా ।

ఔత్సుక్యాద్-అనురజ్ఞానాద్-అనుపదస్పర్శాద్-అనుప్రాప్య మాం-

ఆశ్లేష్యేద్-అనులాలయేద్-అనువదేద్-ఆనందయేద్వా కదా || ౭||

మన్తో నిన్దతు చన్దనాచల-మరుద్-వ్యాలీవ కేలీశుకీ

కాన్తోఽరున్దద-వాచం-ఉచ్చరతు హా కామోఽపి భీమాయతామ్ ।

కిం వణ్యామి కథం కఠోర-విరహే సన్తప్తతయా యన్మయా

శీతాంశుర్-మమ జన్మ-వంశ-గురురవ్య-అద్యైవ వైరాయతే || ౮||

అత్రాన్తరే పుష్ప-వనాభిసారే

సౌందర్యం-అన్యాదృశం-ఆవహన్తిమ్ ।

తైవర్త-కన్యాం చకమే పురారిర్-

ఇత్థం సఖీ ప్రాహ సుమీన-నేత్రామ్ || ౯||

పఞ్చదశాష్టపదీ ।

Ashtapadi 15

ముఖారిగాగేణ గీయతే । మిశ్రభావ తాలః ।
యతతే కుసుమాయుధ-సమరే
మధుర-సుధాంశుర్-అధునా ॥ ధ్రువమ్ ॥

జిత-మణి-ముకురే స్మిత-పుర-రుచిరే కామినీ-గణ్డ-తలే ।
ఘటయతి వదనం సవిలాస-మదనం విధుమివ సుధా-మణ్డలే ॥ ౧॥

శితముఖ-రచనే రమణీ-రశనే శుకతుణ్డ-శిఖరోపమే ।
నవనవ-మధురం జిత-బిమ్బం-అధరం వితరతి రతి-సమ్భ్రమే ॥ ౨॥

పరిచయ-ప్రభులే గురుకుచ-యుగలే మజ్జల-మకరీదలే ।
స్పృజతి విశజ్క్రం సరస-నఖాజ్క్రం మణిమివ కనకాచలే ॥ ౩॥

రతిగతి-చతురే రశనా-ముఖరే ఖేలతి పృథు-జఘనే ।
పరిచిత-నలినే యమునా-పులినే హరిరివ రుచిర-ఘనే ॥ ౪॥

చికుర-విభాగం నయతి సరాగం లావణ్య-పూర-పథమ్ ।
విలసద్-అకుటిలం సిన్ధూర-పటలం రవిమివ తిమిర్-ఆవృతమ్ ॥ ౫॥

స్మర-చాప-తరలే భ్రుకుటీ-యుగలే లోచన-గుణ-రజ్జితే ।
శ్రీత-ఫాల-ఫలకం మృగమద-తిలకం శరమివ కామయతే ॥ ౬॥

కుచగిరి-వహనే కచభర-నహనే మదయతి బహు మోదతే ।
గాయతి గీతం రతి-సుఖ-జాతం నృత్యతి వివశాయతే ॥ ౭॥

ఉపవన-సవిధే ప్రతికల-వివిధే చుమ్మన-బన్ధ-శతే ।
తరలిత-చికురే తరుణీ-నికరే హాలాస్యపతీ రాజతే ॥ ౮॥

శ్లోకాని
కాఞ్చి-చఞ్చల-కిజ్జీ-ణీ-కలరవైః కర్ణామృతం కల్పయేద్-
వేణీ-సౌరభ-సమ్పదా సహజయా స్రాణ్ఘ్నితం పూరయేత్ ।
భాగ్యానామ్-అధిదేవతా నయనయోః సైవోపలభ్యేత వేత్స్య-
ఆశాస్తే స విశజ్క్రతే వివలతే త్వాం వీక్షతే శజ్క్రరః ॥ ౧౦॥

ఆమోదో రతి-కౌశలే బహుమతిః కన్దర్ప-సౌరస్వతే

సౌజన్యం మృదు-భాషణే సఖి కథం విస్మార్శ్యతే మాయినా ।
 స్థానే ధూర్త-శిఖామణిః స రమతే ధన్యాసు వన్యాసు వా
 యాతాయాతదయే సమాన-హృదయే చింతా దురంతా మమ ॥ ౧౧॥

షోడశాష్టపదీ

Ashtapadi 16

యా సుఖితా సఖి శమ్భునా
 యా సుఖితా । ధ్రువమ్ ॥

ముకుట-ఘటిత-శశధర-శకలేన ।
 న బిభేతి సా నవహిమ-సలిలేన ॥ ౧॥

మధుర-సమధురిమ-లనద్-అధరేణ ।
 న జహోతి సా ముదం-అలి-నికరేణ ॥ ౨॥

సహకార-కిసలయ-మృదుల-శయేన ।
 న దునోతి సా హృది మధు-సమయేన ॥ ౩॥

దరహాస-వికసిత-ముఖమధురేణ ।
 న తనోతి సా శుచం-అతను-శరేణ ॥ ౪॥

మృగమద-సురభిత-వసనాఞ్చలేన ।
 న దధాతి సా పరిభవం-అనిలేన ॥ ౫॥

ప్రతికల-నవనవ-శుభ-రచనేన ।
 న తనోతి సా రుజమపి విజనేన ॥ ౬॥

సలలిత-సమరస-సువిహరణేన ।
 న బిభర్తి సా రుషం-ఉపచరణేన ॥ ౭॥

అనురత-హాలాస్య-పుర-నిలయేన ।
 సముపైతి సా నవమణి-వలయేన ॥ ౮॥

ఇతి శ్రీమత్-పరమశివాదివాదిమూర్ధన్యస్య సదాశివ-దీక్షితస్య కృతిషు
 చతుఃషష్ఠి-లీలాసంగ్రహే గీతసుందరే చతుర్థః సర్గః ॥

పంచమః సర్గః ॥

Sarga 5

శ్లోకాని

న కిం తే దాక్షిణ్యం పవన న కిం-ఆమోద-సమయః
ప్రసీద ప్రాణోఽసి ప్రణయినం-అనుప్రాపయ మనాక్ ।
శ్వసంతం హా హస్తజ్వలయసి మనోజాగ్నిం-అధునా
జగత్ప్రాణస్యేదం బత మలయ-బన్ధో కిం-ఉచితమ్ ॥ ౧॥

కిఞ్చిచ్-చలాపాఙ్గ-నిదేశ-మాత్రాల్-
లీలావతీనాం కుశలం విధాతుః ।
కన్దర్ప కుత్ర-ఆత్మభువన్-తవాపి
సంహార-పారుష్యమిదం ప్రసక్తమ్ ॥ ౨॥

నిర్వేద-సజ్కుల్ప-వికల్ప-జాలైర్
నీత్వా కథఞ్చిద్-రజనీం ప్రభాతే ।
స్మరాతురాపి ప్రణమంతం-అగ్రే
నవాగసం శజ్కురం-ఆహ గౌరీ ॥ ౩॥

ఆలిప్తం నిటిలే తవ ప్రియతమా-సీమంత-సిన్ధూరకం
సజ్కృన్తో నయనాఞ్చలే నవవధూ-కర్పూర-వీటీ-రసః ।
ఇన్ధే కజ్జల-కాలిమా కలుషవద్-బన్ధూక-శోణాధరే
లబ్ధం సర్వం-అభీష్టం-ఆశు భవతా ధన్యోఽసి మాన్యోఽసి మే ॥ ౪॥

సప్తదశాష్టపదీ ।

Ashtapadi 17

మలహరిరాగేణ గీయతే । ఆదితాలః ।
సాధు పురహర సాధు విషధర
సాధితవానసి కామమ్ ।
తాం-ఉపలాలయ సోమకలాధర
యా తవ దిశతి లలామమ్ ॥ ధ్రువమ్ ॥

మృదుపద-రజ్జిత-నవలాఙ్కార-స-
సంవలితం తవ ఫాలమ్ ।

ఉదయారుణ-రుచిరార్ధ-విభాసిత-
విధిం-అనుసరతి సలీలమ్ || ౧||

పృథుల-పయోధర-కుఙ్కుమ-రస-దృఢ
ముద్రితం-ఉరసి సమోహమ్ |
కథయతి వర్తుల-మణ్డల-యుగలం
వరతను-కుచ-పరిణాహమ్ || ౨||

ఏకకలావతి భవతి పురా శివ
శేఖరమాత్రం-ఉదారమ్ |
బహుల-నఖేన్ద్ర-కలాభిర్-అలఙ్కృతం-
అధునా లసతి శరీరమ్ || 3||

రజనీ-జాగర-చుమ్మన-లాలస
కోకనదాధిక-శోణమ్ |
లోచన-యుగలం తవ రతి-సాహసం-
అనువదతి స్మయమానమ్ || ౪||

విద్రుమ-మరకత-మౌక్తిక-ఘటితం
కుఙ్కుమ-పఙ్కిల-హారమ్ |
ఉరసి నిధాయ వృథా వచనైరపి
కిరసి సుధారస-సారమ్ || ౫||

నవనవబన్ధ-విశేష-వినోదిత-
యువతి-శతం తవ గాత్రమ్ |
మృగమద-కుఙ్కుమ-రజనీ-కఙ్గల-
యావక-విరచిత-చిత్రమ్ || ౬||

కైతవ-కౌశలమపి తవ విదితం
తాం-ఉపయాహి సమానమ్ |
స్వాదుసక్తు-గమిత-ప్రణయామివ
న గణయ మామపి నూనమ్ || ౭||

తావక-జనమపి తాదృశ-సుఖమపి
కిమితి విహాయ విషాదమ్ |
కలయసి హాలాస్యాధిప మా కురు
పునర్-అలసాసు వివాదమ్ || ౮||

శ్లోకాని

అఙ్గం శృంగార-తుఙ్గం తరుణిమ-వితతేర్-అన్తరఙ్గా అపాఙ్గా
వక్త్రం శీతాంశు-మిత్రం జయతు మధుకర-శ్రేణికా వేణికా తే ।
దక్షో వక్షోజ-భారః స్మర-సమర-సమారమృ-సమ్భావనీయః
కాన్తే క్లాన్తే సఖి త్వం కథమసి విముఖీ మాన్మథేఽపి ప్రపజ్ఞే ॥ ౫॥
తదను స్మృత-విరహాం తాం విరస-స్వాన్తాం విషాద-సజ్కాన్తామ్ ।
ప్రకటిత-పశుపతి-చరితామాలీ మలయధ్వజాం ప్రాహ ॥ ౬॥

అష్టాదశాష్టపదీ

Ashtapadi 18

యరకలకామ్భోజరాగేణ గీయతే । ఆదితాలః ।
సున్దరం సోమసున్దరమ్ ।
నన్దయ సఖి శరద్-ఇన్దు-ముఖమ్ ॥ ధ్రువమ్ ॥
అయి శివం-అనునయ సన్త్యజ కోపమ్ ।
జనయసి సరసే కిము పరితాపమ్ ॥ ౧॥
రుచిర-తద్-అఙ్గులి-పరిచయ-పృథులమ్ ।
సఫలయ సపదీ పయోధర-యుగలమ్ ॥ ౨॥
తవ మధురాధర-మధురిమ-రసికమ్ ।
సకృద్-అవలోకయ సమరస-కుతుకమ్ ॥ ౩॥
విఫల-విచార-విషాద-విదూనా ।
సీదసి కిమితి కలావతి దీనా ॥ ౪॥
ప్రతివదసి ప్రియతమం-ఉపయాతమ్ ।
తం ఘటయసి పరయువతి-జాతమ్ ॥ ౫॥
కరగతం-అమృతం వికిరసి బాలే ।
అహహ కుతూహల-కుసుమిత-లీలే ॥ ౬॥
అచిరం-ఉపాశ్రయ కువలయ-నయనే ।
శజ్కరం-అభినవ-కిసలయ-శయనే ॥ ౭॥

సుగుణ-నిధే దేవి కురు మమ వచనమ్ ।
స్మర-హాలాస్యాధిప-రతిరస-రచనమ్ ॥ ౮॥

శ్లోకాని

ప్రాప్తశ్చ ప్రార్థనీయః సుదతి వదతి చ ప్రేమసారానుసారం
వామే కామేషు-భిన్నం వపుర్-అతిమృదులం పశ్య పశ్యాళికస్య ।
మానం మౌనం చ మా గాః సఖి సుఖయ రతౌ సత్వరా జిత్వరా త్వం
రస్తుర్-భర్తుర్-వధూనాం-అభిలషిత-సుఖ-ప్రాపణః శ్లాఘనీయః ॥ ౭॥

తస్మిన్-దినాస్త-సమయే సహసా గిరీశో
దోషా-నుచిన్తన-కషాయిత-లోచనాం తామ్ ।
ఆరాద్-ఉపేత్య వినయేన ముహుః శ్వసన్తిం
సప్రీడ-నప్ర-వదనః స్వయం-ఇత్యువాచ ॥ ౮॥

ఏకోనవింశాష్టపదీ ।

Ashtapadi 19

ముఖారిరాగేణ గీయతే । ఝమ్పాతాలః ।
ప్రియే మీననయనే
విస్మజ మయి రోషం-అవిచారమ్ ।
రహసి కృత-దూషణం రమణి మమ భూషణం
కలయ పరిరమ్భం-ఉపహారమ్ ॥ ధ్రువమ్ ॥

ప్రసరతు తవ ప్రణయ-సరసం-అవలోకనం
భజతు జగద్-అమృతరస-సేకమ్ ।
వచనమపి సప్రేమ యది భవతి తావకం
వశయామి మదనం-అతిలోకమ్ ॥ ౧॥

తరుణి తవ లోచనం న కలయ రుషారుణం
దలిత-కోకనద-దల-సమానమ్ ।
వివిధ-రతి-సాహసైర్-అధిరజని జాగరాద్-
అనురాగం-అనువహతు నూనమ్ ॥ ౨॥

కలకణ్ఠి కిమితి మయి దోష-పరిగణనేన
ముఖరయసి ముఖ-కమల-నాలమ్ ।
స్మర-సమర-కాహలీ-కలకల-విజృమ్భితం

మణితం-అనునయ మధుర-లీలమ్ || 3||

శ్వసిత-పవనేన పరిశీలయసి వేపథుం
విద్రుమ-లతాజ్ఞీ కిం-అధీరమ్ ।
విషమ-రతి-రభనేన కుచ-లికుచ-తాణ్డవం
వియతి కల్పయ తరల-హారమ్ || ౪||

ప్రతిఫలిత-తాటజ్ఞ-మణి-కిరణ-రజ్జోతం
న తిరయ కరేణ సుకపోలమ్ ।
ఘనసార-వీటికా-కబలం-అతిసౌరభం
దేహి మమ జిత-మధుర-జాలమ్ || ౫||

లలిత-వలిత-గ్రీవం-ఉన్నమిత-వదనం-అయి
మయి కిం-అనుచిన్తనం-అపారమ్ ।
రదనదర-సంసర్గ-నిర్గలన్-మధురసం
వితర మధురాధరం-ఉదారమ్ || ౬||

గజదనుజ-కుమ్భ-దృత-ముక్తాఫలోజ్జ్వలం
మణిసరం గమయ కుచ-భారమ్ ।
అనుయాతు శశికలా తారక-సమాజమివ
మమ కరజ-రేఖానువారమ్ || ౭||

హంసక-ర్ఘులజ్ఞులిత-ముఖర-పద-పక్కజం
మమ హృది నిధేహి సుకుమారమ్ ।
స్మర-తాప-శమనాయ వర్షతు సుధారసం
హాలాస్య-కృత-రాజ్య-భారమ్ || ౮||

శ్లోకాని
యది చ కుపితం చేతో హేతుం వినైవ తవ ప్రియే
ప్రసార పరుషం వేణ్యా వాణ్యా వినిన్ద రుషం త్వజి ।
అహహ దహతి క్రూరో మారః ప్రయుజ్య శరాన్-బహూన్-
వ్యథిత-వపుషం వామే భామే కథం సముపేక్షసే || ౯||

దిశి మమ దరస్మేరాం దృష్టిం దిశేద్-అవలోక్య-మాం
త్రిచతుర-పదం ప్రత్యుద్గచ్ఛేన్-నితమ్బ-భరాలసా ।
ఉపగతమపి ప్రేమావేశాన్-నిగూహన-చుమ్బన-
ప్రథమ-వచనైర్-ధన్యం కుర్యాత్-ప్రియే భవతీ కదా || ౧౦||

అనునయ-వినయాభ్యాం ప్రాపయిత్వా ప్రసాదం
గతవతి మధురేశే మజ్జు సజ్జే-త-కుజ్జమ్ ।
తదను శబర-నేత్రాం ప్రాప్య కాచిత్-ప్రదోషే
చతురతరం-అవాదీద్-రత్నపేటీం దధానా ॥ ౧౧॥

వింశాష్టపదీ

Ashtapadi 20

కల్యాణీరాగేణ గీయతే । మిశ్రభావ తాలః ।
కాస్తే శశిమకుతం-అభిసర ।
కాతర-లోచనే ॥ ధ్రువమ్ ॥

తవ హృదయా-నుసరణ-చతురం రతి-కౌశల-గరిమ-ధురీణమ్ ।
వేగవతి-తట-కుసుమిత-వజ్జుల-కుజ్జో కృత-మృదుగానమ్ ॥ ౧॥
నవమణి-కాళ్ళీ-కలరవ-బోధిత-శుక-కోకిల-పరివారమ్ ।
ప్రతిపదం-అనునయ జఘన-స్తన-భర-విఘ్నిత-గమన-విచారమ్ ॥ ౨॥
అహమహమికయా నవనవ-కుసుమ-మధూలి-చలద్-అలిగుజ్జో ।
నటతి విలోకయ నవ-పవనాహత-మజ్జ-రికా-నవకుజ్జో ॥ ౩॥
కనక-దుకూల-చకచ్చకిత-స్తన-కలశ-యుగాంతర-లగ్నమ్ ।
మృదు పరివేలయ మణిసరం-ఉపకురు కరకమలేన వలగ్నమ్ ॥ ౪॥
శక్తి-త-నవజలద్-ఆగమ-తిమిర-విలోకన-నటిత-మయూరమ్ ।
అయనం-ఉపాశ్రయ వివిధ-పరాగ-భరాలస-మలయ-సమీరమ్ ॥ ౫॥
నయన-విలాస-వినిర్మిత-కువలయ-మాలికయైవ వనాంతమ్ ।
భూషయ దరహాసితాఙ్గ-కుసుమైర్-ఉపసర సఖి తవ కాంతమ్ ॥ ౬॥
అవగతమేవ సఖీభిర్-ఉదాహర తవ పతి-సమరస-భావమ్ ।
స్ఫురద్-అధరం ముహూర్-ఉపచిత-పులకం న తిరయ భవద్-అనుభావమ్ ॥ ౭॥
అనతి-విభూషణం-అఖిలా-వయవం ప్రియ-ఘటనాయ తవాఙ్గమ్ ।
కలయ విలాసిని వశితానఙ్గం హాలాస్యాధిపసఙ్గమ్ ॥ ౮॥
ఇతి శ్రీమత్-పరమశివాదివాదిమూర్ధన్యస్య సదాశివ-దీక్షితస్య కృతిషు

చతుఃషష్ఠి-లీలాసజ్గహే గీతసున్దరే పఞ్చమః సర్గః ॥

షష్ఠః సర్గః

Sarga 6

శ్లోకాని

రన్తుః పుష్పవతీం దివా దినమణేర్-భూయః ప్రదోషాగమే
తామిస్రాని-మిషాద్-అక్రీర్తి-పటలీ వ్యాప్నోతి సర్వా దిశః ।
కిం చేహాభిసరద్-వధూకచమరామోద-ప్రియా షట్పద-
శ్రేణీర్-నీల-సరోజ-కానన-ధియా వ్యగ్రా పరిక్రామతి ॥ ౧॥

తను-ప్రభా-కల్పిత-చారు-చిత్రకం
సలీల-సంవానమివ స్తనాన్తరే ।
నిరన్తరాయం పరిరమ్భ-సమ్భ్రమం
కలావతీనాం తనుతే చిరం తమః ॥ ౨॥

ఏకవింశాష్టపదీ

Ashtapadi 21

ఘణ్టారాగేణ గీయతే । ఝమ్పాతాలః ।
పశ్య లలితే శక్కర-విలాసమ్ ।
పశ్య లలితే ॥ ధ్రువమ్ ॥
జలద-రుచి-వలభిద్-ఉపలాకర-ఘనే ।
విలస సఖి విద్యుదీవ మీననయనే ॥ ౧॥
కనకమహి-పరిలసిత-ధాతు-నికరే ।
ఇహ నివస మణిరివ సుగన్ధి-చికురే ॥ ౨॥
శశి-కిరణ-విశద-తట-సౌధ-నికటే ।
ఇహ భవ చకోరీవ చన్ద్ర-మకుటే ॥ ౩॥
నలిసీ-దలా-రచిత-మృదుల-శయనే ।
ఇహ చర మరాలీవ మన్ద-గమనే ॥ ౪॥
వనపవన-దరదలిత-సుమవితానే ।
ఇహ నినద రతిరివ సులలిత-గానే ॥ ౫॥

కోమల-తమాలదల-కృత-కుటీరే ।
 ఇహ జయ మయూరీవ సుగుణహారే ॥ ౬॥
 అతిరుచిర-నవరత్న-కుట్టిమపదే ।
 ఇహ విహర మజ్జీర-శిజ్జీత-పదే ॥ ౭॥
 అతిశయిత-హాలాస్య-స్థల-సద్-ఉపవనే ।
 ఇహ రమయ శివమవిత-సకల-భువనే ॥ ౮॥

శ్లోకాని
 నిసర్గ-కచ-సౌరభ-ప్రతిపద-ప్రతిష్ఠాపకే
 తవ ప్రియతమే సఖి ప్రసవ-చాప-తాపాధికే ।
 ప్రమర్దిత-ఘనస్తన-స్తబక-లిప్త-కస్తూరికా-
 కరమ్బిత-కరామ్బుజే న కలయ ప్రతీపం వృథా ॥ ౪॥
 ఆలీషు కిల దాక్షిణ్యాత్-కేలీశుక-సహాయినీ ।
 సానన్ద-మదనా ప్రాప మీనాక్షీ సున్దరేశ్వరమ్ ॥ ౫॥

ద్వావింశాష్టపదీ

Ashtapadi 22

మధ్యమావతీరాగేణ గీయతే । ఆదితాలః ।
 మధురాధిపతిం పరిచిత-సమరస-భావమ్ ।
 సా ననన్ద సమవేక్ష్య సమాహిత-కుసుమ-సరాసన-భావమ్ ॥ ధ్రువమ్ ॥
 మీనాక్షీ సవిలాస-సమాగమ-సముదిత-బహువిధ-లీలమ్ ।
 విమల-కలానిధిమివ శరద్-ఉజ్జ్వల-రాకా-రజ్జాన-శీలమ్ ॥ ౧॥
 విశదం-ఉరఃస్థలం-అధికత-నవమణి-ఖచిత-మనోహర-భూషమ్ ।
 అమృత-పయోనిధి-మధ్యభాగమివ సమణిద్వీప-విశేషమ్ ॥ ౨॥
 గౌరీ-కుచ-భరం-అనుకలయన్తం సరస-కటాక్ష-విహారమ్ ।
 కనక-మహీధర-శిఖరాఞ్చితమివ పారిజాత-సుమహారమ్ ॥ ౩॥
 కుఙ్కుమ-రజసా గలనీల-రుచిం విదధతం-ఉపరి సుదూరమ్ ।
 చలిత-కదమ్బ-పరాగ-విధూసరమివ మధుకరం-అనువారమ్ ॥ ౪॥

కలిత-కపోల-వికాస-దరస్మితం-అనురత-మదకల-గీతమ్ ।
 ప్రేమపూరం-అతిలజ్జిత-వేలం బహిరీవ ముహూర్-అనుయాతమ్ ॥ ౫॥
 సిత-సుకుమార-శరీరం-ఉదఞ్చిత-విద్రుమ-రాగ-దుకూలమ్ ।
 రాజహంసమివ నవయావక-రస-రఞ్జిత-పక్ష-విలోలమ్ ॥ ౬॥
 మరకత-వలయ-విభూషిత-పాటల-కోమల-కరయుగ-సీమమ్ ।
 వర-తాపిఞ్చ-స్తబకాలఙ్కృత-పల్లవ-శరమివ కామమ్ ॥ ౭॥
 నిటిల-విరాజిత-కాశ్మీర-తిలకం-అమిత-కుతూహల-సాన్ద్యమ్ ।
 హాలాస్య-పురీ-సౌధ-శృంగ-మణి-రుచి-రఞ్జితమివ చన్ద్రమ్ ॥ ౮॥

శ్లోకాని
 దరన్మేరాపాఙ్గ-స్ఫురిత-మృదు-శోణాధర-దలం
 చలత్-కర్ణోత్తంసం కుసుమ-శయనోపాన్తగమనే ।
 తదాసీం మీనాఙ్గాః పతి-సమరసా-లోక-కుతుకాద్-
 ఉడితో రోమాఞ్చః స్మర-సమర-రఙ్గా-కవచితః ॥ ౬॥

లీలాశుకం ప్రియతమస్య కరే విధాతుం
 సప్రీడ-సస్మిత-ససాధ్వసం-ఉద్యతాయాః ।
 తస్యా మనోభవ-విలాస-వశంవదాయా
 ఆలీజనైర్-ఉపగతా బహిరేవ వృత్తిః ॥ ౭॥

తదను విజనే కేలీ-కుఞ్జే సపల్లవ-మల్లికా-
 కువలయ-దలాకల్పే తల్పే తరఙ్గిత-వీక్షణామ్ ।
 సరస-లలిత-ప్రేమ-స్థేమ-ప్రపఞ్చన-కాతరాం-
 అనుకల-నవప్రీడాం కాంతాం జగద జగత్పతిః ॥ ౮॥

త్రయోవింశాష్టపదీ

Ashtapadi 23

నాదనామక్రియారాగేణ గీయతే । ఆదితాలః ।
 లలితే సపది సదాశివమ్ ।
 సమరసం-అనుభవ కాతరమ్ ॥ ధ్రువమ్ ॥
 ప్రవిశ యవనికాం నివిశ మమాఙ్గే రమ్భోరు ప్రియసారే ।
 మామివ పాణి-స్పర్శ-విలోలం తవ శుకం-అనువద ధీరే ॥ ౧॥

విస్మజ విశృంజ్ఞల-రతిగత-వైభవ-విరస-విలజ్జిత-భేదమ్ ।
 విదలిత-శేష-నిచోలం-ఇవార్పిత-గురుకుచ-సస్థి-విషాదమ్ ॥ ౨॥

మర్దన-చఞ్చల-నఖకిరజైర్-అవలోకయ కుచ-తట-రాగమ్ ।
 మదన-మద-ద్విపకుమ్భ-విజృంభితమివ సిన్ధూర-పరాగమ్ ॥ ౩॥

వినమిత వేణికం-ఉన్నమితా-ననం-అధరా-స్వాద-విశజ్కమ్ ।
 న గమయ నఖముఖ-ఘాతం-ఇమం సఖి పునరివ విరహాతజ్కమ్ ॥ ౪॥

మృదుల-భుజాన్తర-వలయిత-కన్ధర-బహులిత-రాగం-అపారే ।
 మాం-ఆలిక్య సుమాశుగ-తప్తం స్నపయ సుఖామృత-సారే ॥ ౫॥

రూప-విలోకన-వచనాకర్ణన-వదనాస్వాద-సరూపమ్ ।
 అనురజ్జాయ మాం-అతను-పరాజితం-అభిముఖ-సరసాలాపమ్ ॥ ౬॥

అకృత-శ్రుతి-పథ-లఙ్ఘనమివ తవ నయనాకర్ణ-విలాసమ్ ।
 అమృత-విలజ్జన-భీరుమివా-ఞ్చసి ముహూర్-అధరావధి-హాసమ్ ॥ ౭॥

సమరతి-పరవశ-సజ్జీవనమివ మలయ-సమీర-కుమారమ్ ।
 అనురత-మణిత-విలాసైర్-అనునయ నవహాలాస్య-విహారమ్ ॥ ౮॥

శ్లోకాని

ఆశాస్యం మమ పూరయేతి సరసం సమృద్ధితాయాన్-తదా
 వక్తుం కిఞ్చిద్-ఉదఞ్చితేఽధరదలే మన్దాక్షమగ్నం వచః ।
 అంసావర్తితం-ఆననం పులకితం తాటజ్క-రత్న-ప్రభా-
 రమ్యం గణ్డతలం ముహూర్-వివలితా దృష్టిః ప్రియస్యాధరే ॥ ౯॥

ప్రేమ-పూర-పరీవాహ-కట్టా-ఆవిష్కృత్-ఆశయః ।
 శజ్కరః ప్రాహ మీనాక్షీం సాకూతం రన్తుం-ఇచ్ఛయా ॥ ౧౦॥

చతుర్వింశాష్టపదీ

Ashtapadi 24

కలయాధునా మదనాహవం మీనాక్షి నయనోత్సవమ్ । (ధ్రువమ్ ॥
 సరస-దృగఞ్చలభల్ల-పురస్కృత-నఖార్థ-చన్ద్ర-ప్రకరే ।
 విలసతి నిష్క్రమమాణ-మనోభవ-కుఞ్జర-కుమ్భ-కుచాన్తరే ॥ ౧౧॥

శుక-పిక-కోకిల-చన్దిర-మారుత-మధుమాధవ-పరివారే ।

దిశి దిశి సజ్జత-మధుర-శరాసన-సుమశర-వివిధ-విహారే ॥ ౨॥

మణిత-విజృమ్భిత-కాహలి-కలకల-రవ-ముఖరే రత్యగారే ।
మణి-రశనాకృత-జయఘణ్ణాధ్వని-మిశ్రిత-హంసక-రణిత-భరే ॥ ౩॥

నవనవ-వికసిత-రోమాశ్చ-కవచిత-తదిద్-ఉపమాన-శరీరే ।
వశయతి మాం-అవశం రతి-సాహస-తత్త్వ-నిరూపణ-సుందరే ॥ ౪॥

అవిరల-సజ్గత-నూన-శరాశ్చిత-సరస-రసాల-కిసాలే ।
విరహి-మనోగత-మర్మ-నికృష్ట-నక్రకచ-ధురన్ధర-శీలే ॥ ౫॥

దృఢ-పరిరమ్భణ-చుమ్పన-తాడన-కారిత-ఘర్మజ-శీకరే ।
మధురిమ-భరిత-శరాస-విలాస-కన్దలితాస్య-నిశాకరే ॥ ౬॥

మలయ-సమీరణ-చఞ్చల-కున్తల-మధుపావృత-ముఖ-పజ్జజే ।
త్రిజగద్-అపాజ్ఞుతి-జలనిధి-శోషణ-మణ్డన-మణ్డిత-కుమ్భజే ॥ ౭॥

విజయరమా-ప్రథమాగమ-మగ్గల-వాద్యక-వాదన-సమ్భ్రమే ।
నవరస-భరిత-విలాస-సమేధిత-నవహాస్య-గృహోత్తమే ॥ ౮॥

శ్లోకాని
ప్రత్యక్తం స్పృశతః కరౌ నియమితౌ యద్-భాహుమూలే తయా
స్థానాద్-ఉచ్చలతో యద్-ఊరు-ఘటనం శ్రోణీ-తటేనాహతమ్ ।
వక్షోజాత-వలీ-తరంగ-జఘనాభోగ-శ్రియం పశ్యతో
దష్టోఽయం మధురాధరోఽస్య తదిదం శృంగార-వీరాయితమ్ ॥ ౧౦॥

తత్తద్-భావ-కలా-విలాసకతయా కామః కృతార్థన్-తయోర్-
ఉన్మృష్ట-శ్రమవారి-శీకరతయా ధన్యోఽస్తు మన్దానిలః ।
దత్తాన్యోన్య-జయశ్రియోః సమరతి-ప్రోత్సాహన-ప్రౌఢయోర్-
గౌరీశక్క-ర-మౌలివన్ద్యకలయోర్-భాగ్యం తదన్యౌదృశమ్ ॥ ౧౧॥

ఇతి శ్రీమత్-పరమశివాదివాదిమూర్ధన్యస్య సదాశివ-దీక్షితస్య కృతిః
చతుఃషష్ఠి-లీలాసజ్గహే గీతసుందరే షష్ఠః సర్గః ॥

॥ సమాప్తం గీతసుందరమ్ ॥

॥ శివార్పణమస్తు ॥

Sadashiva Dikshita

Disciple of Sri Chokkanatha Dikshita Crest jewel

of Asthana Vidvans of Chatrapati

Sri Tulaja Maharaja of Thanjavur

Gita Sundaram Mulam

pdf was typeset on November 21, 2024

Please send corrections to sanskrit@cheerful.com

